

SOUTERRAIN

**červenec a
srpen 2015**

Doba prázdnin

Doba prázdnin bývá časem dalekých cest, kdy vyjíždíme „za hranice všedních dnů“, užíváme si dalekých krajin, moří, barev a vůní. Exotická příroda, historické památky, nezvyklá jídla – ve světě se nabízí tolik nebývalých zážitků. Dosvědčuji však, že to není celé, pokud se při tom nesetkáváme s místními lidmi. Po svých zkušenostech bych se asi nedal zlákat k dovolené za plotem, který z bezpečnostních důvodů odděluje turistický rezort od života místní populace. Mám rád kontakt, snažím se s lidmi komunikovat. Vyžaduje to ovšem alespoň základní znalost místního jazyka. Říká se, že dnes stačí angličtina, ale to platí ve městech a při kontaktu s mladými lidmi. Když jdete venkovem ve Španělsku, Francii, Itálii, bez místního jazyka se neobejdete.

Někdy stačí hezky pozdravit. Když jsme jeli před lety se synem na kole Francií, v jakési vesničce v údolí Loiry jsme zatoužili po vodě. V časném odpoledni byla vesnice jako vymetená. Jen v zahradě jednoho starého domu sedělo několik místních žen. Do stínu velkých stromů si vynesly židle, pletly a klábosily. Zajeli jsme k nim otevřenými dveřmi zahrady. Zdvihly oči od pletení a měly v nich přesně tu nevrlou otázku, jakou má každý, když ho nezvaný a nežádoucí cizinec vyruší v jeho poklidném soukromí. Zazpíval jsem nejlepším přízvukem, jaký jsem dokázal: „Bon jour, mesdames“. V tu chvíli – sotva se zvuk mého pozdravu „dobrý den, mé dámy“ dotkl jejich uší – se tetky proměnily ve skutečné dámy. Nevrlé obličejce roztály, obdařily nás úsměvy, několika zdvořilostmi a množstvím vody s ledem. „Au revoir, mesdames! Au revoir, messieurs!“

V jednom francouzském městečku jsme projížděli předměstským sídlištěm – dnes lacinou čtvrtí pro přistěhovalce. Docela malá snědá holčička přiběhla a křičela na nás „Bon soir!“ Pozdravili jsme ji, jak se sluší: „Bon soir, mademoiselle.“ Holčička neodpověděla, zato se ozval její otec, který se svou společností trávil

Obsah čísla:

1-Doba prázdnin | 2-Výtah z jednání staršovstva | 3-Vzpomínka | 4-Zpráva o rodinné neděli | 5-Instalace Petra Hudce v Jičíně | 6-Hudební okénko Husovské | 8-Husova kniha o církvi | 8-Husův druhý život | 11-Hus a Chelčický | 13-Mistr Jan Hus v roce 2015 | 17-Benefiční koncert Hradišťanu | 17-Z ulice | 18-Jubilanti v červnu | 20-Kalendář na července a srpen 2015

večer na balkoně. Odpověděl arabsko francouzsky: „Salaam – bon soir!“ Nestává se každý den, aby někdo projíždějícím cyklistům přál vedle dobrého večera také pokoj. To hřeje u srdce.

Když jsme pak pokračovali do Centrálního masivu, bylo horko a často jsme prosili o vodu. To že vodu nikdo neodmítne a ještě se dá do řeči a ptá se, co jste zač a jak dlouho už jedete, to je obvyklé. Kdesi za Firminy se však stalo něco neobvyklého; překvapil nás večer a hrozil déšť. Požádali jsme o vodu u starších manželů, kteří seděli na zápraží. A pak jsme svou lámanou francouzštinou vysvětlovali, odkud jedeme a že nemáme stan a hle, blíží se déšť. Oba staří lidé vstali, zavedli nás na zahradu a otevřeli svůj zahradní domek. „Bydlivá v něm náš syn, když k nám přijede, jinak tam ještě nikdo nepřespál, jste první“, řekli. A ráno jenom: „Měli jsme radost, že jsme vám mohli udělat radost.“ Představte si, že by k vám za šera dorazili na kole nějací lidé z daleké východní země (třeba z Ukrajiny či Rumunska) a lámanou češtinou naznačovali, že nemají kde spát... To na francouzském venkově ještě pohostinnost nevymřela.

Při poutích v zahraničí chodívám v neděli do katolických kostelů. V evangelických je středobodem kázání a tomu obvykle nerozumím. Zato katolickou liturgii znám a rozumím tedy, i když neznám dobře místní jazyk. Vrcholem katolické liturgie je pro mne pozdravení pokoje, když si mohu stisknout ruku s lidmi kolem. Když tisknu drsnou ruku španělského, francouzského či italského sedláka, mám silný pocit sounáležitosti. Však k této křesťanské kultuře, která pramení v židovství i v antice, patříme všichni.

Přeji i vám mnoho podobných zážitků! Požehnané léto 2015!

Zdeněk Susa

Výtah z jednání staršovstva – čtvrtek 4. 6. 2015 v 19:00

- Příprava volebního sborového shromáždění (21. 6. 2015): aktualizace seznamu hlasovných údů (aktualizace - data sborového shromáždění - přesunuto na 19. července)
- Volby konventuálů: volí se dva členové a tři náhradníci (to s ohledem na dnešní virilní členství br. Hellera a Maška). Zvoleni: Daniel Heller a Věra Tichá, náhradníci Jan Mašek, Marta Študentová a Marta Petříčková - v tomto pořadí.
- 2. - 9. srpna - tábor dětí ve Strměchách u Pelhřimova - jede i s. Lenka Ridzoňová. Ta vyřizovala prosbu br. Ondřeje Macka o finanční podporu tábora.

Odhlasována jednorázová podpora ve výši 2 000,- Kč.

- Žádost A. Hudcové o zachování způsobilosti k ordinované službě - doporučení schváleno všemi hlasy.
- Středisko Diakonie Stodůlky s. Dana Caldwellá navrhuje uspořádat ve prospěch střediska koncert spojený s aukcí obrazů. Měl by se uskutečnit do konce roku. Pro podporu akce vyslovili souhlas všichni přítomní. S. Caldwellá byla požádána o projednání záměru s ředitelem Suchelem.
- Finanční zpráva
 - sbírka JJ - odesláno 53 450,- Kč, sbírka na Nepál - 8 060,- Kč, sbírka pro Diakonii - 3 621,- Kč.
- Hospodářské záležitosti
 - rekonstrukce bytu – zprávu podal br. T. Černohorský.
 - pojištění sborových prostor - odhlasováno uzavřít pojistku od Generali dle e-mailové nabídky
 - nové klíče – zámky u farářského bytu byly dnes vyměněny, sborové zámky a klíče zatím beze změny.
 - brigáda na umytí oken ve sborových prostorách a postupné uklízení skříní - probíhá
- Z došlé pošty
 - Husovské slavnosti - prosba o dobrovolníky všech věkových skupin třeba i na pár hodin
 - souhlas s ubytováním mimopražských dobrovolníků - schváleny obecné podmínky pro obytování
- Různé
 - poděkování z Daňkovic za dar na opravu varhan
 - seniorátní den v Dobříši 13. 9.

Vzpomínka

Dne 6. 6. 2015 zemřel Ludvík Vaculík, jeden z nejvýznačnějších českých spisovatelů, který se také podílel na řadě důležitých událostí v naší republice, jakými je „pražské jaro“, Charta 77 či listopad 99.

Jeho rodné Valašsko (23. 7. 1926 Brumov) se projevovalo nejen na jeho temperamentu, ale i na jeho svérázném jazyku. Mohli jsme ho také slyšet přednášet i v našem sboru (myslím, že r. 1995).

Když r. 1967 přednesl Ludvík Vaculík na sjezdu spisovatelů významný kritický projev, který vyvolal ve vládních kruzích značnou nepřízeň, pozval ho

tehdejší borovský evangelický farář Jiří Tytl, aby si přijel na nějakou dobu na tehdejší faru odpočinout. A Ludvík Vaculík tuto nabídku rád přijal.

Když jsem r. 2011 sbíral doklady o bohaté kulturní tradici evangelické fary v Borové u Poličky (kde býval častým hostem Herbert Masaryk nebo Bohuslav Martinů), obrátil jsem se dopisem i na Ludvíka Vaculíka, zda má nějakou vzpomínku na zdejší faru, a ten mi obratem odpověděl, že na Tytlovy často vzpomíná. A připojil úsměvný zážitek:

Jednou v neděli jsme s Jiřím šli do katolického kostela, kde právě byl křest. Byla to milá slavnost. Kněz, když děčko pokřtil, řekl radostně: „A máme nového křesťánka!“ Tytl se tomu zasmál: „To my ho musíme vychovávat celý život.“

Dušan Čurda

Zpráva o rodinné neděli

„Husovským“ kázáním, nejen pro děti, posloužila administrátorka našeho sboru Lenka Ridzoňová, které se podařilo děti vtáhnout do děje a přimět k aktivní účasti na bohoslužbě. Jedním z vděčně přijímaných prvků byly loutky znázorňující aktéry děje. Takto teologicky motivovány si děti během kávového posezení již tradičně pochutnaly na zmrzlině a takto občerstveny se vypravily ve složení Ciara, Tyge, Šimonek, Leontinka, Ondra a pod vedením Marty Študentové a Gábiny Mužíkové po stopách MJH do Starého města pražského. Martina dokázala o jednotlivých místech tak poutavě vypravovat, že ji všichni účastníci, dokonce i Ti nejmladší, doslova viseli na rtech. I my, školním škamnám odrostlí, jsme se dozvěděli řadu pozoruhodností o středověké Praze a působení MJH v ní. Jedna z prvních zastávek nás zavedla logicky na Betlémské náměstí, kde děti, rozděleny do skupin, řešily kvíz o životě MJH a vedly si překvapivě dobře. Poslední ze zastávek nás pak zavedla do dalšího důležitého působiště někdejšího rektora, na půdu Karlovy University. Zde si děti v dalším kvízu mohly vyzkoušet, co si z výkladu zapamatovaly, a protože byly opět úspěšné, odměnila je Gábina pamětními medailemi MJH. Ty byly nejen krásné, ale i dobré, a protože nám mimo jiné přálo i počasí a bylo krásně teplo, byly děti od čokolády až za ušima. Nedělním tempem jsme se pak odebrali na Klárov, kde jsme se rozloučili.

Zde ještě krátká zpráva od jednoho z nejmladších gramotných účastníků:

Po stopách Jana Husa

První jsme hádali

třeba, jestli byl Jan Hus upálen
a potom jsme šli kolem Zlaté uličky
a dělali další kvíz a taky jsme šli kolem arkýře a to je všechno.

Jan a Ondra Petříčkovi

Téměř po 45 letech opět vcházím do rodného domu a v brance dávám přednost zástupci místní katolické komunity, který přichází pozdravit nového faráře. Spolu s ostatními přicházíme a usedáme do lavic místní kaple. Sbor farářů, místních i přespolních evangelíků i hostí hostí slavnost. Okny s vyobrazením reformátorů dopadá světlo na vysloužilý zesilovač východoněmeckých varhan (také jsme podobné mívali ještě v době, kdy Wuchterlova bývala Kujbyševovou), do jehož tichého hučení a šramotu se mísí radostná zvěst...

Vítej, faráři!

Instalace Petra Hudce v Jičíně 20. 6. 2015 též i v obrazech:

D. Henych

Hudební okénko husovské

Písmo podává od počátku spoustu důkazů o tom, že se zpívalo a hrálo. Ať je to píseň prorokyně Debory, považovaná za nejstarší část bibleůči Mojžíšův chvalozpěv na oslavu přejití Rudého moře nebo jeho dlouhá píseň před smrtí. Především jsou to však žalmy. I Pán Ježíš znal a užíval zpěvník Izraele - žaltář. (Jako důkaz toho se uvádí, že Ježíš s učedníky zazpíval po velikonoční večeři chvalozpěv - „velký halel“ - „hoď beránka.“) Po Kristově smrti sáhli učedníci naprosto samozřejmě k žalmům. Začaly se skládat také zpěvy nové, oslavující vzkříšení a osvobození hříšníků.

Podobně jako sv. Augustin utřídil křesťanské učení, ujal se sjednocení liturgického zpěvu na přelomu VI. a VII. století papež Řehoř Veliký. Tento hudbymilovný muž nechal sebrat všechny dosud známé zpěvy, méně hodnotné

vyřadil a asi 630 těch, které považoval za dobré, vydal ve známém antifonáři. Ten údajně nechal připevnit zlatým řetězem ke hlavnímu oltáři chrámu sv. Petra - snad proto, aby zpěvy byly nadále zachovány beze změn. Tyto jednohlasé zpěvy bez taktu, které dodnes katolická církev užívá, se podle vydavatele nazývají „gregoriánský chorál“.

Gregoriánský chorál byl postupem času víc a víc zdoben, stal se velmi náročným a komplikovaným, takže jej provádět brzy mohli jen odborníci. Vytvářely se školené sbory kleriků („schola cantorum“), které zpěv při shromážděních obstarávaly. Ale následkem toho se lidé přestali aktivně podílet na bohoslužbách, a ty začaly být věci posvěceného stavu.

S problémem bohoslužeb jako věci posvěceného stavu se vyrovnává reformace. A musíme říci s trochou pýchy, že to byla právě reformace česká, která toto řešila o sto let dříve než reformace světová, když se navrátila k novozákonní zásadě všeobecného kněžství věřících.

I když Husův učitel Viklef i Husovi předchůdci Milíč z Kroměříže a Matěj z Janova byli ke zpívání lidu ve shromáždění spíše zamítaví, mistr Jan zpěvu naopak přál. Podle něj se chvalozpěvy a děkovaním pozemský chrám nejlépe připodobňuje chrámu nebeskému, který se rozléhá zpěvem andělů a svatých. Jan Hus sám v mládí patřil k tzv. „kurním žákům“. Byli to chudí studenti, kteří za odměnu vypomáhali zpěvem mnichům. Zpěv živil Husa i na studiích. Bylo běžné, že středověcí žáci chodili koledovat a žebrot a podle zavedeného zvyku odevzdávali vše starším kolegům, čekající, co na ně zbyde. (Dnes by se to považovalo jistě za šikanu.) Jako kazatel v kapli Betlémské zavedl M. Jan kromě čtyř lidu dovolených písní (tj. Hospodine, pomiluj ny, Buóh všemohúcí, Svatý Václave a Jezu Kriste, šedrý kněže - které se tolerovaly od dob prvního českého arcibiskupa Arnošta z Pardubic) i písně nové, které upravoval, překládal a hned také učil (Navštěv nás, Kriste žádúcí, Vstalť jest Buóh z mrtvých či Bože, Otče všemohúcí a řada jiných).

Husitství v Husově odkazu, a to i v názorech na společný zpěv, pokračuje. Za zmínku stojí jistě radikální křídlo táborů, které některé věci dovedlo ad absurdum: Táborité nejenže odmítali latinu, a tím pádem i latinský gregoriánský chorál, ale v artikulech táborských kněží přímo stojí, že „všechny misály a knihy ke kostelnímu zpěvu mají býti ničeny a páleny“. Varhanní hudba i vokální vícehlas byly pro ně jen „daremné lektání a dyndování kratochvilné“ a instrumentální hudbu dokonce označili jako „nástroj d'ábla“. Není divu, že došlo i na ničení varhan.....

Husova kniha o církvi

V prvé dny června r. 1413 se stala Betlémská kaple jevištěm události, která budila po Praze hodně vzrušení. Po několik dnů plnilo prostorný chrám v době, nevyhrazené bohoslužbě, učené obecenstvo celé Prahy, zejména univerzitní, aby vyslechlo slova nepřítomného správce betlémského kostela Mistra Jana Husi. Od podzimu byl totiž v prokletí církve a musil se skrývat ve vyhnanství, nyní však promlouval k žákům a přátelům přece. Mladý jeho odchovanec, bakalář Jan Přítel předčítal v chrámě celé hodiny rozsáhlý spis mistrův několika písařům, kteří diktát ihned zapisovali. Ve čtvrtek 8. června bylo diktování skončeno a nejslavnější kniha Husova, dílo o církvi /De ecclesia“/ se rozešlo do světa. . .

Byl to sám dr. Martin Luther, kdo založil slávu Husova díla v širém světě. Dostal je v rukopise od českých přátel, které si získal především tím, jak se Husa zastal v památné disputaci s dr. Eckem, jenž mu dokázal shodu s českými kacíři, v Lipsku v červenci 1519. Četba Husovy knihy Lutherem otrásla, jakkoli mu již nepřinášela tolik nového, jako kdyby ji dostal aspoň před půl rokem. Užasl nad překvapující shodou Husových názorů s přesvědčením, ke kterému se sám dopracoval teprve nyní bolestnými boji nejen s odpůrci, ale i s vlastní katolickou minulostí. Užasl i nad tím, jak podivuhodně se Hus shodoval i s jeho nejdražšími učiteli Augustinem a ap. Pavlem. I přičinil se o to, aby knihu vydala proslulá tiskárna Anselmova v alsaské Hagenavě, a to v neobyčejném nákladě 2000 výtisků. Vyšla za vzrušení nad bojem Lutherovým v březnu 1520 a v srpnu vychází vydání nové. Luther ji doporučoval v přednáškách i v dopisech přátelům, a praví, že všichni, kdo ji četli, spatřují v ní takřka zázrak. S úctou a obdivem četl ji a doporučoval přátelům i švýcarský reformátor Ulrich Zwingli. . .

heda (z článku historika F. M. Bartoše *1883 - †1972)

Husův druhý život

Od chvíle Husovy smrti se jeho památky zmocnili rozliční vykladači a jeho osobnost začala být interpretována v duchu různých názorů a ideologií.

Výtvarné pojetí: Pod vlivem obrazů a soch si Husa představujeme jako vysokou štíhlou až asketickou postavu s plnovousem, mnohdy s univerzitním baretem na hlavě. Tradice takového zobrazení Husa se táhne už od 16. století. Jisté je, že tak nevypadal. Za jeho života ho sice nikdo nenamaloval, ale autor Richentalovy kroniky, která popisuje Kostnický koncil, na koncilu byl a Husa tedy znal. V jeho kronice je Hus zobrazen bezvousý, menší, spíše obtloustlý. Podobně i v dalších starých zobrazeních jako v Jenském kodexu nebo

v Martinické Bibli.

Katolické pojetí: *Prý byl zatvrzelý kacír a byl řádně odsouzen a popraven.* Tento postoj k Husovi v poslední době oslabil, ale někteří konzervativní katoličtí věřící ho ještě drží.

Prý nenáviděl církev a svoje kněžské spolubratry. Jeho kritika kněží a biskupů ovšem nebyla plodem nenávisti k církvi. Naopak: Církev miloval a chtěl ji mít krásnou a příkladnou. Viděl, že mnozí kněží žijí pohoršlivě, zavádějí tím své posluchače a snižují Boží pravdu. Proto je ve svých kázáních tepal. Že je církev na scestí, si uvědomovali mnozí. Kostnický koncil se sešel, aby napravil církev „v hlavě i v údech“. Husovy snahy tak byly zcela v duchu koncilu.

Prý odmítal autoritu, neuznával svého arcibiskupa a dokonce odmítl předvolání k papežskému soudu. Tomu se nebudeme divit, když si uvědomíme, v jakém úpadku tehdy církevní autorita byla. Od roku 1378 byli v církvi dva papežové – v Římě a v Avignonu. Oba papeži se navzájem prokleli a exkomunikovali – vyloučili z církve. V roce 1409 se sešel koncil v Pise, aby dvojici papežskou ukončil. Zvolil nového papeže, ale ti dosavadní dva odmítli odstoupit, takže měla církev tři papeže. Papežskou trojici odstranil až kostnický koncil a roce 1417 – tedy dva roky po Husově smrti. V tomto zmatku se Hus uchýloval k nevyšší možné autoritě – Boží pravdě dosvědčené Písmem.

Prý šířil články odsouzeného kacíře Viklefa. Když však dnešní teologové srovnávají Viklefovy a Husovy spisy, zjišťují, že Hus byl proti Viklefovi umírněný. Jediný Husův blud prý byl, že tvrdil, že hříšný kněz neposvěcuje – že tedy svátosti z jeho rukou nejsou platné. To je jistě chyba, protože hříšní jsme všichni, tedy i kněží – takže platné by pak nebyly žádné svátosti. Ale vzhledem ke smutnému stavu tehdejší církve se Husovi nemůžeme divit.

Současné katolické bádání dává Husovi v mnohém za pravdu. Papež Jan Pavel II. vyslovil roku 1999 lítost nad jeho smrtí. Protože husovské komise dál bádají, možná se dožijeme dalších překvapujících změn v katolickém pohledu na Husa.

Evangelické pojetí: *Hus byl prý bojovník proti katolické církvi, duchovní otec husitství a tím předchůdce a téměř zakladatel pozdějších evangelických církví.* Někteří evangelíci to dosud drží. Když se sešla mezicírkevní husovská komise a katolíci se k Husovi začali vyjadřovat vstřícně, slyšel jsem kritiku z evangelické strany, že „oni nám Husa chtějí vzít“, že Hus je tedy náš – evangelický a katolíci nám na něj nemají sahat. Celé je to zmatečné. V Husově době nelze mluvit o katolících a evangelících v dnešním slova smyslu. V západní a střední Evropě byla jediná západní křesťanská církev a všichni (kromě židů) byli automaticky

jejími údy. Můžeme jí říkat „katolická“, protože to slovo znamená „obecná, po všem světě rozšířená“. Hus tedy žil a zemřel jako katolický kněz.

Nebyl zakladatel husitského hnutí, které si jen vypůjčilo jeho jméno. Troufám si tvrdit, že by s husity v mnohém nesouhlasil. Byl reformátor, chtěl opravu církve „v hlavě i v údech“, ale určitě ne násilnou revolucí. Nechtěl také štěpení církve na více směrů.

Národní pojetí: *Jan Hus prý miloval český národ i český jazyk, chránil ho proti Němcům.* Dokládá se to jednak jeho péčí o jazyk; on navrhl reformu pravopisu, že píšeme háčky a čárky na místě dřívějších spřežek (ty si do dneška zachovala polština). A zvláštním dokladem Husova národního cítění prý je, že se zasloužil roku 1409 o vydání dekretu Kutnohorského, kterým král změnil řád hlasování na univerzitě ve prospěch Čechů – do té doby měli jen jeden hlas ze čtyř a Němci se třemi hlasy je tedy vždycky přehlasovali. Podle králova dekretu měli pak Češi tři hlasy a všichni cizinci jen jeden.

Nejprve k pravopisu: Husovi šlo v první řadě o dobré kázání evangelia. Chtěl, aby jazyk kázání byl kvalitní. Chtěl také, aby Češi mohli svatá písmena číst ve svém jazyku a v jednoduchém pravopisu. Tím byla motivována jeho péče o češtinu.

A k univerzitě: Univerzitiní „národy“ zdaleka nebyly národy v dnešním slova smyslu. Byly to kluby studentů a učitelů, v nichž rozhodovala země původu, ne jazyk – na univerzitě se přece učilo, diskutovalo i zkoušelo latinsky. Proto se univerzity jmenovaly univerzity, že to byly univerzální školy, studenti i profesori mohli přecházet z jedné na druhou bez jazykové bariéry. Na pražské univerzitě byly čtyři kluby, nazývané „národy“. V národě saském byli nejen Sasové, ale i všichni ostatní ze zemí na severozápad, v polském na severovýchod, v bavorském na jihozápad a v českém nejen rodáci ze zemí Koruny České (ať doma mluvili česky nebo německy), ale i Uhři a Sedmihradané – tedy ze zemí na jihovýchod.

Důvod králova rozhodnutí byl politický. V době přípravy Pisánského koncilu měl král jiné plány než pražský arcibiskup. Král tedy vyzval univerzitu, aby se za něj postavila; chtěl tak posílit svůj vliv. Univerzita nevyhověla, protože jednak kancléřem univerzity byl arcibiskup, jednak profesori ze zahraničí nebyli na českém králi závislí. Král dal tedy tři hlasy národu českému, kde přece jen převažovali jeho poddaní, a ti se tedy postavili za svého krále. Vedlo to k protestnímu odchodu cizích profesorů a studentů z Prahy, čímž úroveň univerzity na staletí velmi poklesla. Takže se nejednalo o žádné české národní vítězství.

Koneckonců Husův výrok, že „milejší je mu Němec dobrý, než bratr zlý“,

dokládá, že nebyl žádný národovec moderního typu.

Socialistické, či spíše komunistické pojetí: *Hus byl prý sociální revolucionář, mluvčí utlačeného lidu, který vedl k revoluci.* Tak známe Husa z Vávrova filmu. Je to od základu chybné pojetí a Husově památce velmi ublížilo. Zcela pomijelo nejpodstatnější skutečnost, že Hus byl kněz a šlo mu v první řadě o obrodu církve, aby plnila svůj základní úkol – pomáhala všem lidem ke spasení. Hus jako kazatel s mimořádným charismatem oslovoval nejen prostý lid, ale i vyšší vrstvy, na jeho kázání chodila prý i královna Žofie. Hus nikdy nevolal po revoluci. Revolučním vůdcem lidu byl až Jan Želivský, který se velmi zasloužil o to, že z husitství se stalo násilné hnutí. Želivský ovšem mečem zacházel i mečem sešel.

Prezidentské pojetí: To má na očích každý, kdo se na Pražském hradě podívá na prezidentskou standartu s údajným Husovým heslem „Pravda vítězí“. Není to Husovo heslo. Hus tvrdil, že „pravda Páně vítězí“, a držel se toho až do smrti. Když se vypustilo slovo „Páně“, aby neuráželo české bezvěrce, heslo ztratilo smysl. Zvláště dnes v postmoderní době, kdy každý má právo na „svou pravdu“. Jaká pravda to tedy vítězí? Vždyť pod vlajkou, která ukazuje pouze, že pan prezident je doma, se bezostyšně lže.

Hus byl dobrý kněz, věrný Boží pravdě až do smrti. Nic víc a nic míň. Jeho známému heslu rozumějme takto: *Proto, věrný křesťane, hledej Boží pravdu, slyš Boží pravdu, uč se Boží pravdě, miluj Boží pravdu, říkej Boží pravdu, drž Boží pravdu, braň Boží pravdu až do smrti: neboť Boží pravda tě vysvobodí od hříchu, od ďábla, od smrti duše a konečně od smrti věčné, což je odloučení věčné od milosti Boží...*

Zdeněk Susa

(část přednášky o Husovi, prosloušené při Noci otevřených kostelů 2015 v Libčicích nad Vltavou)

Hus a Chelčický

Příběh jejich doby, Renáta Fučíková

Obyčejní lidé z doby vrcholného středověku měli určitě daleko více starostí než my. Uživit sebe a rodinu, udržet si zdraví a dožít se vysokého věku jim dalo mnohem víc námahy než nám. Proto jim také na srdci ležely jiné zájmy. V daleko menší míře než my se středověcí křesťané zabývali tělem, jeho zdravím krásou. Tělo pro ně bylo jen pomíjivým obalem něčeho daleko důležitějšího. Obalem duše.

... Když středověký křesťan uvěřil, že jde po té správné a jediné cestě k Bohu, nebo naopak nabyl dojmu, že mu někdo v té cestě brání, byl ochoten pro svoje

přesvědčení položit život, a dokonce i zabít. Neboť tělo bylo pouhým obalem věčné duše...

Západní Evropu sužuje morová rána. Stověžatá Praha zatím sebevědomě září, je plná domácích i cizinců, císař Karel chystá svého desetiletého syna Václava na dráhu vládce. Václavův bratr Zikmund je ještě maličký. Na jihu Čech se v Husinci rodí chlapec, je pokřtěn jménem Jan. Píše se rok 1371.

O několik let později císař Karel umírá. Mor dorazí i do Čech. Církev je rozdělená, má dva papeže. Král Václav je slaboch, ztrácí důvěru pánů i biskupů.

V jihočeském Záhohří u Chelčic vyrůstá zemanský syn Petr Záhorka. Rád by studoval, ale po smrti otce musí převzít starost o hospodářství. Pilně sám čte Písmo a bedlivě pozoruje svět, život a církev kolem sebe. *Doufal jsem, že pocítím Ducha svatého, ale je to jen divadlo... Stojíme tu jak dřevění panáci a biskup se nás venkovánů štítí.*

Vliv valdenských. Ohlas učení Jana Viklefa. Hus knězem a učitelem. Pražská univerzita se mění vlivem Dekretu kutnohorského.

Praha má asi 40 000 obyvatel, na jednoho kněze připadá přibližně 20 věřících. Betlémský kazatel Jan do svých slov vplétá myšlenky Jana Viklefa. Petr v jižních Čechách stále studuje Bibli a přemýšlí, často pomáhá lidem moudrou radou a spravedlivým soudem.

Koncil v Pise odsuzuje učení Jana Viklefa, kněz a rektor pražské univerzity Hus má zakázáno kázat, ale káže dál. Praha se bouří proti prodeji odpustků. Na Husa je uvalena klatba, odchází na Kozí Hrádek. Přemýšlí, píše, občas káže. Jde mu o lidi, o to, aby měli možnost slyšet slovo Boží, pravdu. Píše česky, aby byl srozumitelný.

Krakovec, Kostnice. Souhlas s vysluhováním večeře Páně podobojí. Těžké věznění, bolesti zubů. Předčítání obžaloby trvá dva dny. Obhajoba. Pro Husa je jediným měřítkem pravdy Kristus.

Neodvolám! V té pravdě, kterou jsem kázal, dnes vesele chci umřítí.

V Čechách se proti upálení Husa bouří. Česká katolická šlechta začíná příznivcům Husa říkat posměšně husité.

Husitské války. Čtyři pražské artikuly. Vojevůdci, způsob boje, husitské písně. Spory mezi umírněnými a radikály. Ušlechtilé myšlenky a jejich zvrát v násilí.

Stále znovu se na stránky knihy vrací Petr Chelčický, jeho kritické uvažování a pacifismus.

Basilejská kompaktáta povolí v Čechách vysluhování večeře Páně pod obojí způsobou.

Petr Chelčický umírá, nevíme přesně kdy. Z jeho myšlenek vzejde nové náboženské uskupení, Jednota bratrská. Chelčického názory se dostanou ke Lvu Nikolajeviči Tolstému. Píše o něm knihu Království boží v nás. Tato kniha později ovlivní Mahátma Gándhího, indická cesta nenásilného odporu má pak vliv na Martina Luthera Kinga i mnoho odpůrců diktátorských režimů.

Co nám zanechala popisovaná doba? *Vítězné bitvy a tažení? Neporazitelnou vojenskou strategií? Změny v křesťanských obřadech? Věhlas českých středověkých válečníků?*

Nejen to. Dala nám daleko víc. Dala nám myšlenky, které mohou všem lidem otevřít cestu k nápravě společnosti, k lepšímu světu.

My už po té cestě kráčíme, ale cíl je ještě daleko před námi.

Jak vtěsnat celé století na 100 stran? Co ze spleti dějin vybrat, co vynechat, do jakých jít podrobností? Jak věci zjednodušit? Je to těžký úkol, hrozí přílišná heslovitost. Autorka obratně „zoomuje“, zaostří pohled na velké světové dějiny a hry o trůny, pak přeskočí do jedné vesnice nebo kostela. Odvede nás na bitevní pole, vylíčí dění na univerzitě. Cituje Nový zákon a knihy lidí, o nichž píše. Hledá souvislosti. Netají se svým pohledem na věc. Vzniká čtivý příběh, díky grafice a výtvarnému zpracování přitažlivý i pro oči.

Bibliografie dětských knih Renáty Fučíkové je docela obsáhlá. Psala např. o Přemyslovcích, Komenském, Masarykovi nebo Antonínu Dvořákovi. Knihy sama ilustruje. Vytvořila také předlohy několika poštovních známek a je autorkou dvou dětských pořadů Národního divadla. Fučíková věnovala tuto knihu památce svého dědečka, Dr. Františka Kroupy, ředitele Husitského muzea v Táboře. Kniha vychází v edici Největší Češi pro děti, mládež i rodiče.

Lenka Ridzoňová

Mistr Jan Hus v roce 2015

Již několik roků si s přáteli uvědomujeme ono nadcházející Husovo významné výročí. Zpočátku s obavami, jak se společnost, ale především naše církev, na ně připraví - s obavami, aby si dnešní doba nezačala s našimi předky. Vždyť ještě do nedávna se připomínaly Národní poutě do Kostnice, Pomník Mistra Jana Husa na Staroměstském náměstí, mohutné vatry v předvečer 6. července, tábory lidu, disputace o Husově vlastenectví, o Husově rehabilitaci, o tom, kdo nechal Husa usmrtit, - koncil, světská moc a jiné. Když jsem tedy, asi před dvěma roky zaznamenal, že naše církev, ale i společnost připravují vzpomínky na ono opět stoletím zaokrouhlené výročí násilné smrti Mistra Jana, uklidnil jsem se.

A s radostí jsem se zúčastnil jedné z prvních vlašťovek letošních husovských oslav, Mezinárodní konference k výročí mučednické smrti Mistra Jana Husa, kterou pořádala především Českobratrská církev evangelická spolu s Evangelickou teologickou fakultou, ale i ve spolupráci s CČSH a Ekumenickou radou. A za účasti řady zahraničních hostů - jak přednášejících, tak řadových účastníků: Přednášeli a diskutovali odborníci i z evangelických církví německých, rakouské, holandské, skotské, slovenské, polské či maďarské, z USA, Koreje, z Finska i ze Švýcarska. A neméně významný byl i ekumenický ráz konference, např. když vystoupil i kardinál Dominik Duka, pro něhož Jan Hus představuje i současný ekumenický kontext. Mistr Jan Hus byl přednášejícími pojmán jako nosný prvek české reformace jak v historickém pojetí, tak i v autenticitě dnešní doby: Význam Husa pro dnešní společnost, Dnešní nahlížení na reformaci z pohledu stávající sekularizace, Souhrnný přehled historických a teologických bádání o české reformaci - to je jen letmý nástin témat probíraných na konferenci. Na programu konference se podílel i pěvecký sbor Naši pěvci, který přednesl Biblické písně od Antonína Dvořáka v úpravě Lydie Hárteřové a Úryvky z Oratoria Jan Hus od Carla Loeweho. Sobotní jednání této čtyřdenní Husovské konference probíhalo i v Rytířském sále Valdštejnského paláce, kde účastníci byli hosty senátorského klubu KDU-ČSL. Když jsem zmínil ten Valdštejnský palác, dlužno podotknout, že velká část jednání však probíhala v Zotavovně Vězeňské správy ČR Praha, prostě na Pankráci. I to bylo radostné - podle mě vpravdě husovské. Ne že by se tam mezi námi pohybovali nějakí vězni, ale mě potěšilo, jak církev dnes postupuje vskutku občanské struktury země - i to má hodně společného se snažením, do kterého Jan Hus vrostl a ve kterém svým způsobem pokračoval: evokovalo to u mně Milíčův „Jeruzalém“, zařízení pro ženy, které v těch prostorách dříve působily jako nevěstky a snažením Jana Milíče z Kroměříže byl zde zřízen ústav, kde ty ženy již jako kajícnice žily ve vzájemném obecenství a pražské měšťky si je najímaly např. jako služky do svých domácností. A v bezprostředním sousedství tohoto zařízení byl později vystavěn Husův „Betlém“.

Neméně významným počinem pro připomenutí památky Jana Husa však je čtení Na každý den 2015 - S Mistrem Janem Husem, vydané, jako každoročně, Synodní radou ČCE. Každý večer si z této příručky čtu, v poslední době mě mimořádně oslovil oddíl vybraný na 2. června - možná i propojením Husových vět z jeho spisku Dcerka: *„Bůh v sobě jest neobsažený rozumem, neb on jest prvý i poslední, počátek i konec všech věcí: počátek nepočatý, ale od něhož se všechny jiné věci počínají; a konec neskonalý, ale v němž se všechny jiné věci skonávají.“* Autorka příslušného oddílu tyto Husovy jedinečné věty přiřadila k biblickým

slovům ze Zj. 22,13: „*Já jsem Alfa i Omega, první i poslední, počátek i konec.*“ Jakmile nyní dočtu čtení na příslušný den, nalistuji si 2. červen a Husovy myšlenky z Dcerky si znovu a znovu připomínám - zaujaly mě jako mimořádně jasně vyjádřený významný ontologický argument, neřku-li jako podstatný kosmologický důkaz. Bez pochyb by stálo za to, s nimi pracovat zevrubně.

Úžasný je ekumenický ráz připravovaných oslav Mistra Jana: Samotný 6. červenec proběhne víceméně ve vzájemné křesťanské pospolitosti, i když každá církev klade důraz na to „své“ - proč ne! Moc se těším na průběh oslav. Budu mít ten čas nabitý. Vzdal jsem sborový zájezd do Alp, abych se mohl, spolu s ČČSH, od 3. - 5. 7., zúčastnit pouti do Kostnice. A když píšu tyto řádky, na internetu jsem objevil výzvu papeže Františka k setkání s českými křesťany v rámci husovských oslav. Až budeme číst tyto řádky vytištěné, budeme již znát výsledky setkání českých křesťanů s papežem, který ho předznamenal slovy, jimiž charakterizuje soud kostnického koncilu nad Janem Husem: „*Zranili jsme svatou matku církev! V našem svědomí musí být ono poprošení o odpuštění za dějiny naší rodiny, za každou událost, kdy jsme zabili ve jménu Boha...*“ Tyto věty vnímám jako první hodnocení kostnického koncilu skutečně křesťansky kajicně, bez žádných, právě pro českou katolickou provenienci tak příznačných: avšak, ovšem či ale....

A česká společnost? Karlova univerzita již od jara pořádá výstavu o dění na univerzitě v době Husově, právě tak Klementinum, v předvečer husovských oslav Karlova univerzita uspořádá koncert na památku svého rektora a po letních prázdninách proběhne univerzitní konference k dílu Mistra Jana Husa. Přirozeně probíhá i řada jiných výstav či koncertů. A co vynikající husovské literatury se vyrojilo!

Na jarní Husovské konferenci také zaznělo: „Hus si to prostě u slovutných koncilních prelátů a kardinálů rozlil již šest let před tím: Kutnohorským dekretem, který mu oni prostě nedokázali zapomenout.“ A navíc na něho proto našili nálepku nacionalismu, která je dodnes leckterým historiografickým eklektikem užívána. A ještě: „Hus si dokonce ve své naivitě dovolil vnímat se za partnera koncilu!“

I tyto poznámky mě provázely při sledování posledního televizního filmu Jan Hus. Co negativní kritiky si jeho autoři museli vyslechnout: „Jen se s přáteli koupal v řece... mohl oči nechat na královně...“ a další nejapnosti. Jako by česká kritika vůbec nepochopila pojednávané téma. Vedla paralely s Vávrovým sociálním pojetím Husa, až mi ti kritici připomínali ony koncilní preláty - neustále si vedli svou, jako by neznali a nedokázali vnímat Husovo prosté: „*Ukažte mi,*

v čem jsem se mýlil, a já milerád se poučím a vše křivé a bludné před celým světem odvolám.“ Kritiky nezajímalo, ve filmu Husem tolikrát zopakované: „*A ustavičně tvrdím, že není bezpečnějšího odvolání než k Pánu Ježíši Kristu, který se nedá pohnouti křivým darem, nebo oklamati falešným svědectvím, dávaje jednomu každému, co si zaslouží.*“ - Jak jeho slova na koncilu zaznamenal jeden z průvodců Mistra Jana, Petr z Mladoňovic. Ano, scénář, režie, a v neposlední řadě i představitel Husa Matěj Hádek, Mistra Jana zobrazili vpravdě jako jednoho z oněch biblických „tiších na zemi“. Jak jinak, že! Zřejmě nepochopení mistrovského ztvárnění tohoto Husova jedinečného životního postoje, zřejmě nevědomost o Ježíšově umocnění tohoto predikátu jeho horským příkazem: „*Blahoslaveni tiší, neboť oni dědictví obdrží na zemi*“, může kritiky filmu vést ke kritice Husovy údajné bezvýraznosti, upozadění až k bezvýznamnosti, jak vyzněly leckteré kritiky toho posledního Svobodova filmu. Jakoby kritici najednou postrádali dodnes tolik kritizované Štěpánkovo pojetí impozantního Husa a toužili po jakémsi mysteriózním pojetí i celkového prostředí Mistra Jana. - Nediskutuji zde o režii využitě technice či nabízejících se scénických prostředků, nýbrž jen o ztvárnění postavy a osobnosti Jana Husa.

Ještě snad jedno: Hnidopichy je soustavně kritizován Václav Brožík za své ztvárnění Mistra Jana. Právě tak i Šalounovo sochařské ukování Mistra. Ano, z dochovaných dobových kreseb znázorňujících Jana Husa: Kronika Kostnický koncil od Husova současníka kostnického měšťana Ulricha Richentala, Martinická bible (1430), Jenský kodex (1490) či dřevoryt Jan Hus na hranici vystupuje (1563), že Jan Hus neměl tak elegantní vzezření - přirozeně lidské ztvárnění Husova vzezření zde se poměrně shoduje, rozhodně však nelze Brožíkovi vyčítat jeho Husovo pojetí. Nemohu to tvrdit, ale Brožík se bez pochyb seznámil i s tvorbou německého romantického malíře K. F. Lessinga - potomka německé evangelické fary a i významného německého vzdělance a dramatika Gottholda Ephraima Lessinga. K. F. Lessing, zemřel ve vysokém věku, v roce 1880, byl o generaci starší než Brožík, a právě on je autorem mimořádně romanticky elegantního zobrazení Jana Husa, jakož i celého koncilního prostředí. A je přímo do očí bijící, že to ztvárnění bylo Brožíkovi předlohou pro jeho Husa. V. Brožík svůj obraz Hus před kostnickým koncilem namaloval v roce 1883. V půli 19. století ovšem v Evropě vznikala sousoší reformátorů, na nichž je ztvárněn i Jan Hus - a také s vousy. Ovšem také se traduje, že v té době sám český lid přidal Husovi vous, tehdy již všude přítomného Johánka z Pomuku.

A když rok 2015, je nezbytné a radostné připomenout skutečně aktuální husovský monument Pravda vítězí na zdi Betlémské kaple, přímo u jejího vchodu, vytvořený našim milým Davidem Vávrou.

A tak věřím, že konečně v tomto roce započaté zodpovědné vnímání Jana Husa ze strany všech, i těch, kteří jeho tiché, pokojné, čisté, lkající, ale i radostné vnímání slova Božího dosud přecházeli s pohrdáním až i posměchem, přinese skutečné duchovní sblížení všech vyznavačů Ježíše Krista, na němž Mistr Jan Hus své učení stavěl.

Marek Světlík

Benefiční koncert Hradišťanu nám dodal naději

Pondělní večer 8. června 2015 v zaplněné bazilice sv. Markéty v Břevnovském klášteře se zalil tóny a hlasy hudebníků Hradišťanu pod vedením Jiřího Pavlici. Přes pracovní náročný víkend muzikanti zahráli s chutí a radostí benefiční koncert pro Domov svaté Rodiny na Praze 6, který pečuje o lidi s mentálním postižením.

Spojení s místní benediktýnskou komunitou podtrhl průvodním slovem převor Prokop Siostrzonek, který se souborem léta spolupracuje a jeho duchovní nadhled a svěží humorné postřehy obohatily příjemný večer.

Zazněly písně ze staršího repertoáru, ale i z nového alba Vteřiny křehké. Střídaly se písně milostné, lyrické, pro děti, i ty vracející se ke kořenům naší národní svébytnosti. Muzikanti po delší době zahráli Mys dobré naděje ze stejnojmenného alba a hudební produkci okořenily improvizace s bubny. Písně o víře, lásce a naději potřebujeme i pro svůj osobní život. Dalším benefitem koncertu byl výtěžek ze vstupného a sbírky ve výši 65 tisíc korun, který je určen na rekonstrukci osobního výtahu pro klienty Domova v libockém domě.

Pořadatelé děkují za umožnění této podařené akce břevnovským benediktýnům, Jiřímu Pavlicovi a Hradišťanu za novou naději, kterou jim jejich písně daly do dalších dnů v péči o bližní s postižením. Dále děkují sponzorům (jmenovitě Imperial Tobacco, Pražská teplárenská, Hospimed a Městská část Praha 6) a všem dobrodincům, kteří koncert a dílo Domova svaté Rodiny podpořili.

Tisková zpráva - Tomáš Biňovec

Z ulice

Sotva jsem onehdy vyšel z domu, uslyšel jsem z dálky pronikavý dětský jekot. Po chodníku se blížila zvláštní skupinka: Mladá maminka přidržovala oběma rukama na koloběžce asi dvouletého chlapečka a za ní poskakovala už větší žárlivá dívčinka a bušila oběma pěstičkami mamince do zad. Přichystal jsem si pro holčičku mravní ponaučení: "Ale maminka se přece netluče!" Než však maminka s dětmi ke mně dorazila, rozmyslel jsem si to. Všiml jsem si totiž, že po okraji

chodníku jde zahanbeně mladý tatínek a bezmocně opakuje stále dokola: "Uklidni se! Uklidni se!" Tím se jeho účast na dění vyčerpávala. Vždyť kdyby se uchýlil k fyzickému zásahu, mohl by se snadno dostat s někým do konfliktu.

Když jekot v dáli zanikl, zauvažoval jsem: A od koho by se měla vlastně holčička dozvědět, že se rodiče nemají tlouct?

Vždyť do funkce rodičů jsou dnes často postaveni lidé, kteří sami nebyli dostatečně poučeni, podle jakých pravidel se má řídit rodinné soužití. Jak by se tedy mohli dovolávat vyšší autority? Kolik Božích přikázání už vymizelo z povědomí lidí! Neměl jsem se přece jen ozvat?

Časy se mění

Když za starých dob zasedaly synody Jednoty bratrské, bylo prý zavedeno, že nejprve byli vyslechnuti mladší účastníci zasedání, a staří se ujímali slova až po nich. To asi nemělo nic společného s novodobou tendencí "Mládí vpřed!" Patrně šlo o to, aby se staří zbytečně "neshodili" a aby jejich závěrečná slova vyzněla moudře.

Podobné pocity mají možná i někteří příslušníci dnešní staré generace. Neradi by vypadali před mladými hloupě. Nejsou však takové obavy zbytečné? O co to mají snadnější ti, kdo dovedou bez zábran připustit, že se ve všem, co přináší převratná moderní doba, zdaleka nevyznají a že jsou schopni dopustit se i nejrůznější nemoudrosti.. Udělat si občas i legraci ze své vlastní negramotnosti, to nemůže škodit - zejména v takové společnosti, kde jsou vzájemné vztahy utvářeny láskou a pochopením.

heda

Jubilanti v červnu

Červenec

Jaroslav ŠEBESTA	93 let	Jiří FELČÁREK	70 let
Milena FRYNTOVÁ	91 let	Marie SUSOVÁ	70 let
Luděk NOVOTNÝ	85 let	Vladana KALIŠOVÁ	70 let
Eva NADRCHALOVÁ	75 let	Marie ČERNOHORSKÁ	65 let
Pavel WEINZETTL	75 let	Karel ŘEŽÁBEK	60 let
		Petr HUDEC	60 let

Srpen

Bohumila HACHOVÁ	90 let	Jan VESELÝ	80 let
		Jindra ZUKALOVÁ	65 let

Naším jubilantům přejeme, aby jim byl Pán Bůh posilou.

WIFI: CCE Dejvice-sal

heslo: dejvicky_SBOR

Milé sestry a bratři starší, v prostorách našeho sboru je nyní dostupná WIFI.

Přikládám informace potřebné k připojení.

Zdravím, Petr Hejl

5. a 6. července budou Husovské slavnosti 2015,

které nabídnou pestrou škálu duchovních a kulturních akcí od bohoslužeb přes koncerty, divadelní vystoupení až po přednášky a diskuze. Hlavní

pódium bude umístěno v sousedství pomníku Mistra Jana Husa na Staroměstském náměstí. Na Ovocném trhu bude možné zažít atmosféru středověkého tržiště včetně aktivit pro děti. V okolních kostelích proběhne poutnický program a další literární, hudební a interaktivní programy. Podrobné informace můžete najít na www.hus-fest.eu.

**Husovské
slavnosti
2015**

Zástupy za Lenku Ridzoňovou během prázdnin:

29.6. - 4.7. Pavel Pokorný (731 314 689)

3.8. - 7.8. účastní se tábora dětí ve Strměchách,
zástup bude upřesněn v ohláškách

10.8. - 16.8. Romana Čuderlíková (608 219 820)

17.8. - 30.8. Pavel Ruml (601 580 216)

Kalendář na červenec a srpen 2015

Bohoslužby ve sboru - neděle 9:30	5. 7. VP	Lenka Ridzoňová
	12. 7.	Daniel Henych
	19. 7.	Pavel Ruml
	26. 7.	Zdeněk Susa
	2. 8. VP	Lenka Ridzoňová
	9. 8.	Martin Prudký
	16. 8.	Romana Čunderlíková
	23. 8.	Zdeněk Susa
30. 8.	Pavel Ruml	
Biblická hodina	po prázdninách	
Děti	2. - 9. srpna - tábor dětí ve Strměchách u Pelhřimova	
Mládež a dorost	po prázdninách	
x-cátníci	po prázdninách	
Naši pěvci	středa 15. července v 18:30 - tradiční prázdninové pozpívání ve sboru	
Křesťan. služba	po prázdninách	
Klub poznávání	po prázdninách	
Hodina pohybu	po prázdninách	
Setkání s hostem	po prázdninách	
Staršovstvo	3. 9. v 19 h.	
Zpívání ve Stodůlkách	po prázdninách	

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 25. 8. 2015.

Záříjové číslo vyjde 30. 8. 2015.

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992.
Vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 - Liboc
tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6
tel.: 739 246 347 (Marta Študentová)

<http://dejvice.evangnet.cz>, dejvice@evangnet.cz, č. ú **2400319773/2010**